

PORTFOLIO

„Stowarzyszenie Szlakiem Kobiet” działa na terenie województwa śląskiego jako zarejestrowane stowarzyszenie zwykłe od grudnia 2016 roku. W 2009 roku, członkinie pierwszego składu stowarzyszenia, zaczęły działać jako nieformalna grupa pasjonatek historii kobiet Górnego Śląska m.in. w otwartym i wciąż kontynuowanym projekcie „Śląski Szlak Kobiet”.

Przez 4. lata stowarzyszenie, głównie w ramach wolontariatu, zdołało zrealizować kilkadziesiąt różnorodnych akcji i aktywności, których spis z rozbiciem na daty, przedstawiamy poniżej.

Cele główne Stowarzyszenia Szlakiem Kobiet to:

- działalność społeczna, kulturalna i edukacyjna
 - ochrona dóbr kultury i dziedzictwa historycznego
 - promowanie, inicjowanie i wspieranie aktywności społecznej mieszkańców regionu, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji regionalnej w zakresie historii kobiet
- (Pełny regulamin/statut Stow. przekazujemy w załączeniu)

Realizując cele statutowe, stowarzyszenie zorganizowało kilkadziesiąt spacerów śladem kobiet w województwie śląskim, z których kilkanaście było rekonstrukcjami wydarzeń lub odtworzeniem konkretnych postaci historycznych (m.in. Janiny Omańkowskiej, Marii Kujawskiej, Elżbiety Korfantowej). Podczas spacerów w różnych miastach wykorzystano i odtworzono wizerunki kilkadziesiątu bohaterek na podstawie dobrze udokumentowanych historii pojedynczych kobiet oraz grup kobiecych, działających na tym terenie na przełomie XIX i XX wieku oraz w okresie II RP. Pokazano kobiety działające w harcerstwie, w Sejmie Śląskim, w Katolickich Towarzystwach Polek, w Czytelniach Ludowych, w Towarzystwie Gimnastycznym Sokół, w chórach lokalnych oraz w przemyśle, sporcie, sztuce i towarzystwach religijnych.

CZYM SIĘ MOŻEMY POCHWALIĆ?

Warto podkreślić, że w okresie 2017 (od stycznia) – 2020 (do początków marca):

- w spacerach wzięło udział łącznie około 350 osób;
- spacerowały aktywizowały seniorów i młodzież szkolną, oraz – zgodnie z założeniami ogólnymi stowarzyszenia – organizowane były jako przedsięwzięcia międzypokoleniowe, ale także międzysektorowe, łącząc w działaniu instytucje lokalnego samorządu lub samorządowe instytucje kultury z III sektorem oraz grupami pasjonatów;
- spacerom towarzyszyły specjalnie opracowane mapy, które są zbiorem zidentyfikowanych miejsc działalności kobiet w regionie (np. Dom Narodowy UI w Bytomiu, sala pierwszego posiedzenia Sejmu Śląskiego I kadencji w budynku, który dziś jest gmachem Akademii Muzycznej, mieszkanie Bronisławy Szymkowiak przy ul. Andrzeja w Katowicach, Dom Harcerski w Rudzie, Teatr Miejski w Gliwicach i wiele innych).
- spacerom towarzyszyły wykłady, spotkania oraz prezentacje lub publikacje, które wymagały rzetelnej kwerendy historycznej oraz eksperckich konsultacji w zakresie materiału pozyskanego z archiwów, bibliotek, czy wybranych zbiorów internetowych, korzystałyśmy z doradztwa specjalistów z muzeów, oddziału katowickiego IPN oraz z rad kadry naukowej Uniwersytetu Śląskiego i in. szkół oraz ośrodków badawczych w Polsce i zagranicą.

Najbardziej rozpoznawalną formą naszego działania stał się przez lata Śląski Szlak Kobiet, jako marka firmującą przeróżne inicjatywy.

Śląski Szlak Kobiet, jako akcja edukacyjna znana jest również z tego, że zaowocowała powstaniem 2 rodzajów herstorycznych wydawnictw:

- „Poczet Posłanek Sejmu Śląskiego” narysowany przez Martę Frej, wydany przy wsparciu Regionalnego Instytutu Kultury w Katowicach oraz Muzeum Powstań Śląskich, który przedstawia na 5. pocztówkach 5. Wizerunków i biogramów kobiet Sejmu Śląskiego
- Urodzinowa pocztówka Janiny Omańkowskiej również narysowana przez Martę Frej

Partnerzy:

Spacery ŚSZK pomogły także w odbudowaniu pamięci dotyczącej miejsca pochówku znanych kobiet na lokalnych cmentarzach – w Chorzowie (grób Omańkowskiej na Cmentarzu św. Jadwigi) oraz grobów (lub tablic) innych, znanych kobiet na cmentarzach w Katowicach, w Katowicach - Szopienicach, w Katowicach-Bogucicach, w Bytomiu oraz na cmentarzach w Zabrzu i w Gliwicach. Na koniec należy powiedzieć, że zbudowana dzięki ww. działaniom sieć oraz włączenie potomków i potomkiń z rodzin znanych kobiet, stało się /jest naturalnym zapleczem społecznym, wspomagającym realizację wszelkich działań stowarzyszenia. Dodatkowo, wiele z ww. osób, w tym członkinie stowarzyszenia, zachęcane rekonstrukcjami i spacerami sama inicjuje podobne aktywności w swoim lokalnym działaniu lub biorąc udział w podobnych przedsięwzięciach, np. filmowych opowiadających o historii kobiet (tj. w filmie „Siłaczki” w reż. Marty Dzido i Piotra Śliwowskiego oraz w kolejnej części Filmowej Encyklopedii Powstań Śląskich poświęconej kobietom.

SZCZEGÓŁOWA LISTA DZIAŁAŃ STOWARZYSZENIA:

1. spacery śladem kobiet, czyli inicjowanie lokalnych „Śląskich Szlaków Kobiet”

15.04.2016 – Katowice – Spacer inaugurujący „Śląski Szlak Kobiet” zrealizowany we współpracy z Sejmikiem Województwa Śląskiego (Wydział Kultury, Wydział Promocji) oraz ze Stowarzyszeniem ON/OFF;

08.10.2016 – Bytom – spacer pt.: „Nie tylko Matka Ewa”, współpraca: Urząd Miasta w Bytomiu oraz organizacje pozarządowe: Liga Kobiet Nieobojętnych, Wolne Stowarzyszenie Zielonych Artystów, Piękna Strona Miasta, Muzeum Historii Kobiet im. Marii Renardowej;

19.11.2016 – Bytom – Spacer we współpracy z Muzeum Górnośląskim w ramach konferencji „Kobiety na Kresach” oraz z UM Bytom;

18.10.2016 – Bielsko – Biała, spacer zrealizowany wraz z Muzeum Historycznym w Bielsku-Białej oraz Stowarzyszeniem na Rzecz *Odnowienia* Kaplicy Zamkowej w Bielsku-Białej, a także Szlakiem Kobiet Województwa Śląskiego;

08.11.2016 – Bielsko – Biała, drugi spacer we współpracy ze Szlakiem Kobiet w woj. śląskim;

18.03.2017 – Katowice – Szopienice, spacer zorganizowany we współpracy z Galerią Szyb Wilson, z Fundacją Eko-Art Silesia, z restauracją „Beka w piwnicy”. Spacer zakończyło wystąpienie Barbary Szmatloch, autorki wielu tekstach o śląskich kobietach

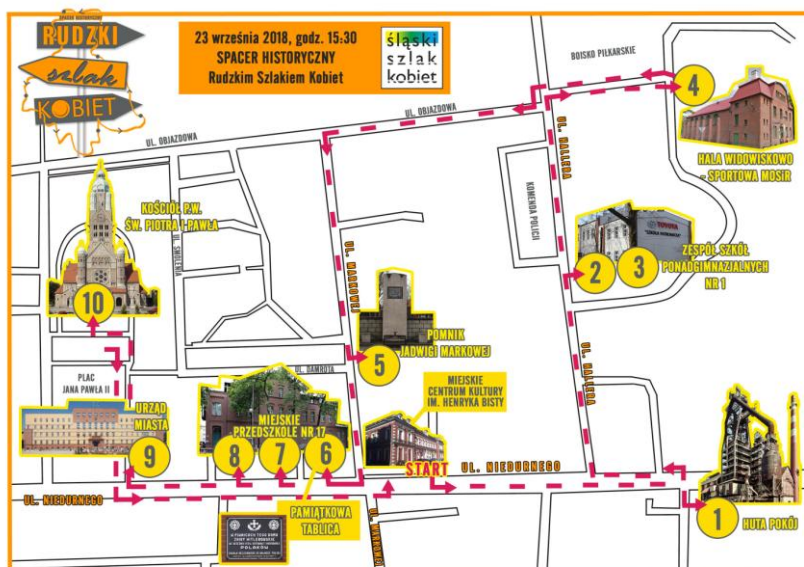
06.05.2017 – Jaworze, spacer zrealizowany ze Szlakiem Kobiet w województwie śląskim;

20.05.2017 – Katowice, spacer zrealizowany w ramach V Kongresu Ruchów Miejskich, połączony ze zwiedzaniem gmachu Sejmu Śląskiego;

21.10.2017 – Gliwice, spacer zrealizowany wraz z OSOM (Ośrodek Studiów O Mieście), Teatrem Miejskim w Gliwicach, Fundacją Kontrasty, Nowinami Gliwickimi, gościem spaceru był tłumacz książki „Oko za oko. O Żydach, którzy mścili się na Niemcach” Johna Sacka, Roman Palewicz;

23.09.2018 – Ruda Śląska, spacer zrealizowany z Centrum Kultury im. Henryka Bisty w

25.01.2020 – Bytom, spacer w ramach warsztatu projektu „Sąsiadki”

2. Kalendarium wystawy plakatów prezentujących poczet posłanek śląskich w okresie II RP zaprojektowanych przez Martę Frej.

- 06.10.2017** – Katowice, Sejmik Śląski podczas jubileuszu 95-lecia Sejmu Śląskiego w lobby gmachu;
- 10.03.2018** – Katowice, podczas obchodów Święta Kobiet na Rynku pod Teatrem Śląskim;
- 08.04. 2018** – Katowice, Galeria Rondo Sztuki, warsztaty w ramach „One Oni Kobietom”;
- 09.04.2018** – Katowice, w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w ramach ww. projektu;
- 16.04. 2018** – Katowice, podczas wykładu dla uczniów Zespołu Szkół Fundacji "Elementarz";
- 30.06.2018** – Katowice, wystawa w Kinie Kosmos
- 28-29.07.2018** – Gdynia, na Festiwalu Globaltica w „Namiocie debat” we współpracy z Festiwałem
- 27.08-06.09.2019** – Katowice, wystawa w Urzędzie Marszałkowskim
- 02-04.08.2018** – Kostrzyn, Pol’and’Rock Festiwal, w namiocie Warszawskiej Izby Adwokackiej
- 18.09. 2018** – Mikołów, Herbateka, dla aktywistek rowerowych z województwa
- 27.09.2018** – Skoczów, Miejskie Centrum Kultury, Teatr Elektryczny, współpraca z UM Skoczów
- 28.09. 2018** – Jastrzębie, Dom Zdrojowy, siedziba Miejskiego Ośrodka Kultury im. Korwina
- 30.09.2018** – Jaworze, w Jaworskim Ośrodku Kultury podczas imprezy „Niepodległość jest kobietą”
- 07.11.2018** – Bytom, Muzeum Górnośląskie w ramach projektu „Polka Niepodległa”;
- 09.10.2018** – Katowice, promocja książki o Konstantym Wolnym w gmachu Akademii Muzycznej;
- 08.12.2018** – Katowice, wykład w Studium Podyplomowym dla nauczycieli, Wydz. Filologiczny, UŚ;
- 10.12.2018** – Opole Fundacja Manufaktura Inicjatyw Różnorodnych;
- 11.12.2018** – Świętochłowice, Muzeum Powstań Śląskich, premiera książki „Patriotki ze Śląska”;
- 28.11.2018** – Katowice, podczas happeningu w stulecie uzyskania przez Polki praw wyborczych przed Teatrem im. S. Wyspiańskiego;
- 29.11.2018** – Gliwice, w Szkołach ETE im. Alberta Schweitzera, dla uczniów Szkoły Podstawowej oraz Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Gliwicach.
- 14.12.2018** – Gliwice, w Kinie Amok-Bajka podczas śląskiej premiery filmu „Siłaczki”
- 04.01-29.01.2019** – Chorzów, Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących („Słowak”)
- 11.03. 2019** – Chorzów, w Teatrze Rozrywki podczas premiery „Siłaczek”, w ramach cyklu; „Górny Śląsk – świat najmniejszy”;
- 15.03.2019** – Pyskowice, w ratuszu, w ramach imprezy Marzec Kobiet pod patronatem Burmistrza Pyskowic

3. rekonstrukcje postaci posłanek Sejmu Śląskiego w ramach projektu „Śląski Szlak Kobiet”

15.04.2016 – Katowice, inauguracja „Śląskiego Szlaku Kobiet” w Sali Sejmu Śląskiego

06.10. 2017 – Katowice, jubileusz 95- lecia Sejmu Śląskiego

18.05.2018 – Katowice - Sosnowiec, happening z okazji Stulecia Praw Kobiet

28. 11.2019 – Warszawa, premiera w kinie Muranów, film „Siłaczki” w reż. Marty Dzido i Piotra Śliwowskiego, w którym przedstawiona jest postać Janiny Omańkowskiej oraz Haliny Stęślickiej

4. wykłady związane z tematyką historii kobiet zrealizowane przez członkinie Stowarzyszenia

15.04.2016 – Katowice, wykłady na otwarcie spacerów „Śląskiego Szlaku Kobiet”;

20.10.2017 – Świętochłowice, Muzeum Powstań Śląskich, spotkanie wokół III Tomu Śląskiego Almanachu Powstańczego pt.: „Kobiety w powstaniach śląskich i plebiscycie górnośląskim”.

8.03.2018 – Katowice, Wykład o początkach udziału kobiet w historii śląskiego i polskiego parlamentaryzmu, przywołanie przykładu Janiny Omańkowskiej, Instytucja Filmowa Silesia Film, Kino Kosmos w ramach spotkania „INNA 2. Kobiety mówią”;

16.04. 2018 – Katowice, wykład dla uczniów Zespół Szkół Fundacji „Elementarz”;

19.04. 2018 – Szczecin, referat podczas Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej “Kobiety w wyborach. Wybory kobiet” pt: „Janina Omańkowska – pierwsza kobieta w Europie w randze marszałka Sejmu, „torująca innym niewiastom drogę aktywności w życiu publicznym, w niełatwym dla kobiet patriarchalnym, męskim środowisku górnośląskim, ubogim w warstwy inteligencji”;

08.06.2018 – Katowice- Szopienice, Muzeum Historii Katowic na Nikiszu w ramach Industriady wykład

28-29.07.2018 – Gdynia, wykład podczas Festiwalu Globaltica, Gdynia Kolibki

2-4.08.2018 – Kostrzyn nad Odrą Pol’and’ rock Festiwal, wykład dla uczestników Festiwalu w namiocie Warszawskiej Izby Adwokackiej o historii Górnego Śląska w czasie formowania się nowych granic 1922.

23.08.2018 – Katowice, Sejmik Śląski, laudacja do uchwały o upamiętnieniu Omańkowskiej

18.09.2018 – Mikołów, Herbateka, współpraca: i Urząd Miasta, wystąpienie nt. posłanek Sejmu Śl.

21.09.2018 – Kraków, Uniwersytet Jagielloński, konferencja „Kobiece utopie w działaniu” – wstąpienie „*O zaradności politycznej Janiny Omańkowskiej. Szkic o kobiecym patriotyzmie.*”

28.09.2018 – Jastrzębie, panel o historii kobiet podczas konferencji Kongresu Kobiet

03.10.2018 – Chorzów, spotkanie zorganizowane przez wydawnictwo książek o historii kobiet (Sonia Draga), dyskusja

15-16.10. 2018 – Gniezno, „Śląskie piekło kobiet na przełomie XIX i XX wieku. Omańkowska jako

niewiasta opatrnościowa” w ramach konferencji Samodzielność i wspólnota”

18.10.2018 – Srebrniki, wizyta w miejscu urodzin Janiny Antoniny Omańkowskiej

26.01.2019 – Warszawa, konferencja na Uniwersytecie Warszawskim, wykład o posłankach „Mistyka polskości”

22.02.2019 – Opole, Premiera „Siłaczek” w Opolu, prelekcja w „Coffemoment”

11.03.2019 – Chorzów, premiera „Siłaczek”, wystąpienie w ramach cyklu; „Górny Śląsk – świat najmniejszy”

25.03.2018 – Sławków, wykład zorganizowany przez Miłośników Sławkowa: „Kobiety jako współtwórczynie polskiej niepodległości”

5. publikacje nt. posłanek, w powstawaniu których wzięły udział członkinie Stowarzyszenia

1. „Wrażliwość społeczna, jako cel polityczny posłanek Sejmu Śląskiego, uczestniczek powstań śląskich”; III Tom Almanachu Powstańczego, rocznika Muzeum Powstań Śląskich, 20.10.2017
2. „Chcemy całego życia. Stulecie praw kobiet”, grudzień 2017 – marzec 2018, Warszawa, broszura wydana przez ODIHR*, gdzie wzmiankowane są śląskie organizacje kobiece oraz posłanki Sejmu Śląskiego w okresie II RP
3. „Patriotki ze Śląska”, grudzień 2018, wydawnictwo Stowarzyszenia ON/OFF o posłankach Sejmu Śl.

INNE DZIAŁANIA:

1. **18.01.2019** - zainicjowanie powołania Rady Honorowej z okazji 160-lecia urodzin Janiny Omańkowskiej, , Gliwice-Świętochłowice. Skład Rady stale jest uzupełniany
2. **23.08.2018** - zainicjowanie obywatelskiej inicjatywy stowarzyszeń na rzecz sejmikowej uchwały:

„Uchwała w sprawie upamiętnienia Janiny Omańkowskiej, UCHWAŁA NR V/56/1/2018 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego uczczenia Janiny Antoniny Omańkowskiej (1859-1927), pierwszej kobiety na świecie, która otworzyła obrady parlamentu regionalnego – Sejmu Śląskiego w Katowicach, pierwszej odznaczonej Krzyżem Kawalerskim Orderu Polski „Polonia Restituta” mieszkanki Górnego Śląska.”

Uchwała czeka na realizację.

3. **25.11.2019** – wernisaż w Muzeum Powstań Śląskich – partnerstwo z Regionalnym Instytutem Kultury w współtworzeniu wystawy „60 na 100. SĄSIADKI. Głosem kobiet o powstaniach śląskich i plebiscycie”; wystawa w Instytucie Korfantego odbyła się 7 marca.
Więcej: intro na portalu YT: <https://youtu.be/wsi-7Nu0Q28>

Profil na Fb – https://www.facebook.com/60na100/?modal=admin_todo_tour

4. **30.12.2019** – premiera w sieci.

Pozyskanie grantu marszałkowskiego z woj. śląskiego i nakręcenie filmu:

„ **5 KOBIET SEJMU ŚLĄSKIEGO**”, fabularyzowany dokument według pomysłu **Małgorzaty Tkacz-Janik**. Scenariusz i reżyseria: **Maciej Marmola, Kamil Niestony**.

więcej: <https://instytutkorfantego.pl/aktualnosci/5-kobiet-sejmu-slaskiego/>

